

AKAZ – Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine

STANDARDI SIGURNOSTI I KVALITETA ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

(verzija 2020)

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

AUTORI:

Mr.dr.sc. Zerina Hadžić, doktor stomatologije, spec.
Doc.dr. Vera Kerleta-Tuzović, AKAZ

KOAUTHORI:

Aličković dr. Amra
Dr. Elmedina Bašić Ešpek, spec. dječije i preventivne stomatologije
Spec.dr. Hatidža Fočo
Sanela Smajić
Dr Smiljana Viteškić

Copyright © 2020 AKAZ

Ovaj dokument predstavlja vlasništvo AKAZ-a (Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH). Namijenjen je za javnu objavu, njime se može svako koristiti, na njega se pozivati, ali samo u originalnom obliku, bez ikakvih izmjena, uz obavezno navođenje izvora podataka. Korištenje ovog dokumenta protivno gornjim navodima, povreda je autorskih prava AKAZ-a, sukladno Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima BiH. Počinitelj takve aktivnosti podliježe kazenoj odgovornosti.

SADRŽAJ

UVOD.....	5
POGLAVLJE 1.	
Opšti uslovi za rad stomatološke ordinacije/ustanove.....	9
1.1. Stomatološka ordinacija/ustanova.....	11
1.2. Uslovi za rad u stomatološkim ordinacijama/ustanovama	13
1.3. Sistem upravljanja	14
1.4. Evidencije i izvještaji	16
1.5. Edukacija zaposlenika	18
1.6. Incidenti, pritužbe i prava pacijenata	21
1.7. Prava pacijenata	23
POGLAVLJE 2.	
Sprječavanje i suzbijanje infekcija povezanih s zdravstvenom zaštitom	25
2.1. Kontrola infekcije.....	27
2.2. Upotreba i upravljanje invazivnim uređajima	30
2.3. Održavanje opreme i instrumenata	33
2.4. Identifikacija pacijenata kod upotrebe opreme za višekratnu u potrebu.....	35
2.5. Medicinski otpad	36
2.6. Postupanje sa oštrim predmetima	38

POGLAVLJE 3.

Standardizacija opreme u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi	39
3.1. Neophodna oprema	41
3.2. Servisiranje opreme	44

POGLAVLJE 4.

Sigurnost lijekova	45
4.1. Sigurnost lijekova	47

POGLAVLJE 5.

Identifikacija i podudaranje pacijenta s postupkom.....	51
5.1. Podudaranje pacijenata s postupkom	53
5.2. Stomatološki karton.....	55
5.3. Povjerljivost podataka	56
5.4. Klinička predaja.....	57

POGLAVLJE 6.

Standardizacija zubotehničkog laboratorija u sklopu stomatološke ordinacija/ustanove	59
6.1. Zubotehnički laboratorija.....	61

UVOD

Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (AKAZ) je završila prvu verziju Standarda sigurnosti i kvaliteta za stomatološku djelatnost (ver. 2020.) koja je namijenjena i stomatološkim ordinacijama, kao i poliklinikama te svima onima koji su zainteresovani za unapređenje sigurnosti i kvaliteta u svojoj djelatnosti. Standardi sigurnosti su zakonom obavezni za ispuniti kroz proces uspostave sistema sigurnosti, dok se akreditacija, odnosno sistem kvaliteta, smatra nadogradnjom na sigurnost i ona je dobrovoljna.

Standardi kvaliteta i sigurnosti za stomatološku djelatnost sadrže par inovacija za ustanove koje pružaju stomatološke zdravstvene usluge:

- operativne politike i procedure;
- upravljanje rizikom uz reviziju poduzetih mjera sigurnosti;
- redovno ispitivanje zadovoljstva korisnika uslugama i ispitivanje zadovoljstva osoblja radnim i drugim uslovima;
- analiza prigovora / žalbi korisnika i zaposlenika,
- upravljanje medicinskim otpadom, itd.

Sve navedeno može zahtijevati dodatnu edukaciju i obuku uposlenika pored redovnih obuka koje su navedene u standardima i koje se obnavljaju redovno. Navedene obuke koje se traže u standardima nisu obavezne da se sprovede na oficijelnim

Format i sadržaj standarda

Standardi imaju svoj format i sadržaj. Format standarda ogleda se u rasporedu i grupisanju standarda i kriterija. Standardi su međusobno razdvojeni poglavljima radi lakše čitljivosti koja nose naziv i smisao prvog standarda odnosno isti broj kao i prvi standard tog poglavlja ili označavaju raspon brojeva standarda u tom poglavlju.

Kao što se vidi sa slike ispod (Slika 1.), ispod naziva poglavlja nalazi se par kolona, od koji prve dvije označavaju broj standarda i broj kriterija, a zatim slijede redom – izjava standarda/kriterija, uputstvo za primjenu, dokazi za samoocjenu i vanjsku ocjenu te pravni osnov za taj standard. Dokazi za samoocjenu su precizirani kako bi osoblje znalo šta treba da pripremi i uradi, a ujedno je i kratko uputstvo za vanjske ocjenjivače šta treba da traže, pitaju i gledaju.

Kriteriji koje je neophodno ispuniti za zakonski obaveznu certifikaciju su ispod brojčane oznake, označeni sa C (certifikacijski, kriteriji sigurnosti), a akreditacijski kriteriji su označeni sa A (kriteriji kvaliteta).

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1. Stomatološka ordinacija/ustanova			
Standard	Izjava	Reference	
1.1	Stomatološka ordinacija/ustanova ima jasno definisan pravni status.	<p>Žakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</p> <p>Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupe privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora uz zdravstvenom ustanovom, SN FBiH 104/13, 16/14, 66/15</p> <p>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, SN FBiH br. 30/00 i 36/01</p> <p>Žakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13</p> <p>Žakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</p> <p>Žakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</p>	
	Uputstvo		
<p><i>Kroz cijele Standarde se koristi dvojni termin „stomatološka ordinacija/ustanova“ jer se standardi mogu primjenjivati asim na ordinacije, jednako tako i na poliklinike te na sve vrste oblika stomatoloških usluga, jednako privatne kao i one u državnom vlasništvu ako takve postoje.</i></p>			
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.1.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima regulisan pravni status u skladu sa važećim propisima.	Stomatološka ordinacija/ustanova raspoluže odgovarajućom dokumentacijom koja dokazuje da je isto upisano u Registar zdravstvenih ustanova i posjeduje važno Rješenje o radu izdano od nadležnog Ministarstva zdravstva.	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u Rješenje Ministarstva
1.1.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ispunjava uslove za obavljanje stomatološke djelatnosti koju obavlja doktor stomatologije.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u rješenje Ministarstva; - Intervju sa odgovornom osobom
1.1.3 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi zaposlen je doktor stomatologije.	Svi zaposleni imaju svoj dosije sa potrebnom dokumentacijom (diploma, licenca, ugovor o radu, itd.)	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u dosije

Slika 1. Pregled izgleda i formata Standarda

Što se tiče vanjske ocjene, pregled će biti kolegijalan u smislu razmjene dobre prakse i ukazivanja na eventualne propuste i manjkavosti. Vanjski pregled bit će maksimalno fleksibilan zbog brojnih situacionih i slučajnih faktora, kao što su trenutna radna opterećenost uposlenih, brojnost zaposlenog osoblja, različite vrste i obim usluga koje se pružaju, različiti stupnjevi edukacije i obuke i slično. Vanjski pregled/ocjenu će vršiti AKAZ-ovi ovlaštene vanjski ocjenjivači, koji su AKAZ-ovi spoljni saradnici. To su istaknuti zdravstveni profesionalci koji su prošli edukaciju AKAZ-a za ovlaštene ocjenjivače i zadovoljili ostale tražene uslove za vanjske ocjenjivače.

Kriteriji za odluku o certifikaciji

Kriteriji za odlučivanje uključit će:

- (1) nivo zadovoljenja standarda/kriterija sigurnosti;
- (2) prirodu uočenih rizika i mjere koje zaposleni poduzimaju na njihovoj eliminaciji i redukciji;
- (3) veličina i raspon potencijalnog uticaja rezidualnog rizika na pacijente i javnost;

(4) vjerovatnoća pojave rizika.

U izvještavanju vanjskog ocjenjivanja moguća su tri ishoda:

(1) svi standardi/kriteriji su potpuno zadovoljeni;

(2) neki standardi/kriteriji nisu zadovoljeni, ali je rizik po pacijente i javnost nizak i ako se pojavi neće imati veći uticaj;

(3) mnogi standardi / kriteriji nisu zadovoljeni i/ili nalaz pokazuje ne samo značajno odstupanje od standarda već se krše i zakonski propisi s visokim rizikom po pacijente i javnost.

Ako je ordinacija djelomično zadovoljila propisane standarde sigurnosti dobit će rok od 4 mjeseca (što ovisi o vrsti i obimu neispunjenosti standarda) da stvari dovede u red. Ako i nakon tog roka ne zadovolji standarde, Agencija će uskratiti certifikaciju sve dok se ne isprave uočeni nedostaci.

Zadovoljenje certifikacijskih kriterija je preduslov za izdavanje certifikata kao dokaza o uspostavljenom sistemu sigurnosti. Certifikat ima rok trajanja 2 godine od trenutna kada Upravni Odbor AKAZ-a odobri izvještaj Komisije za certifikaciju, a na osnovu izvještaja koji je napisan od strane vanjskog ocjenjivača nakon urađene vanjske ocjene.

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

POGLAVLJE 1.

Opšti uslovi za rad stomatološke ordinacije/ustanove

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.1. Stomatološka ordinacija/ustanova			
Standard	Izjava		Reference
1.1	Stomatološka ordinacija/ustanova ima jasno definisan pravni status.		<i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i> <i>Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom, SN FBiH 104/13, 16/14, 66/15</i>
	Uputstvo <i>Kroz cijele Standarde se koriste dvojni termin „stomatološka ordinacija/ustanova“ jer se standardi mogu primjenjivati osim na ordinacije, jednako tako i na poliklinike te na sve vrste oblika stomatoloških usluga, jednako privatne kao i one u državnom vlasništvu ako takve postoje.</i>		<i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, SN FBiH br. 30/00 i 36/01</i> <i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13</i> <i>Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</i> <i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.1.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima regulisan pravni status u skladu sa važećim propisima.	<i>Stomatološka ordinacija/ustanova raspolaže odgovarajućom dokumentacijom koja dokazuje da je ista upisana u Registar zdravstvenih ustanova i posjeduje validno Rješenje o radu izdano od nadležnog Ministarstva zdravstva.</i>	- Uvid u Rješenje Ministarstva
1.1.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ispunjava uslove za obavljanje stomatološke djelatnosti koju obavlja doktor stomatologije.		- Uvid u rješenje Ministarstva; - Intervju sa odgovornom osobom
1.1.3 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi zaposlen je doktor stomatologije.	<i>Svi uposleni imaju svoj dosije sa potrebnom dokumentacijom (diplome, licenca, ugovor o radu, itd.)</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u dosije
1.1.4 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi može biti zaposlen stomatološki tehničar/asistent.	<i>Svi uposleni imaju svoj dosije sa potrebnom dokumentacijom (diplome, licenca, ugovor o radu, itd.)</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u dosije

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.1.5 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi mogu da rade najviše dva stomatologa.	<i>Ukoliko radi više od dva stomatologa, onda se radi o poliklinici.</i>	- Uvid u rješenje ministarstva - Intervju s osobljem
1.1.6 C	Stomatološka ordinacija/ustanova je u vlasništvu doktora stomatologije.		- Opservacija ocjenjivača - Uvid u raspored rada
1.1.7 A	Vlasnik stomatološke ordinacije/ustanove može organizirati dvije funkcionalne jedinice u radnom vremenu.	<i>Dvije funkcionalne jedinice se mogu organizovati uz zaposlenje još jednog doktora stomatologije za obavljanje poslova doktora stomatologije u drugoj smjeni.</i>	- Uvid u rješenje - Intervju sa vlasnikom
1.1.8 C	Članovi stomatološkog tima imaju važeće licence za rad izdanu od strane nadležnog organa za izdavanje licence za rad.	<i>Licence se nalaze u ovjerenoj kopiji ili originalu u ordinaciji/ustanovi u sklopu dosjea za svakog zdravstvenih radnika i redovno se produžavaju prema pravilima nadležnog organa.</i>	- Uvid u stare i u važeće licence
1.1.9 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima registar uposlenika.	<i>U registru se nalazi dokumentacija za svakog uposlenika koja potvrđuje identitet, stručnu spremu i stručni profil uposlenika, ugovor o radnom mjestu uposlenika, evidenciju o specijalizacijama i supspecijalizacijama uposlenika, dokaz o redovnom ljekarskom pregledu uposlenika i dokaz o redovnom testiranju na krvno-prenosive bolesti.</i>	- Uvid u registar ustanove
1.1.10 A	U specijalističkoj ordinaciji/ustanovi rade specijaliste različitih oblasti stomatologije.	<i>Svi uposleni imaju svoj dosije sa potrebnom dokumentacijom (diplome, licenca, ugovor o radu, itd.)</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u dosjee

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.2. Uslovi za rad u stomatološkim ordinacijama/ustanovama			
Standard	Izjava	Reference	
1.2	Stomatološka ordinacija/ustanova ispunjava zakonski obvezane uslove iz oblasti prostora ordinacije, sanitarnih i komunalnih obaveza.	<p>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</p> <p>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20</p> <p>Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina SN FBiH 6/98</p> <p>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</p> <p>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</p>	
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.2.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ispunjava propisane komunalne i sanitarne kriterije za obavljanje djelatnosti stomatološke ordinacije.	<i>Ordinacija/ustanova se sastoji barem od čekaonice i ordinacije te pomoćnih prostorija poput toaleta, garderobera i prostorije za druge namjene (npr. za sterilizaciju).</i>	- Uvid u Rješenje nadležnog organa
1.2.2 C	Radno vrijeme stomatološke ordinacije/ustanove je u skladu sa zakonskim odredbama te jasno označeno na lako uočljivom mjestu na ulazu u stomatološku ordinaciju/ustanovu.	<i>Istaknuto radno vrijeme je istovjetno sa radnim vremenom navedenom na važećoj dokumentaciji i rješenjima izdanim od strane nadležnih institucija. Radno vrijeme podrazumjeva radno vrijeme tokom sedmice i radnih dana, radno vrijeme tokom vikenda te tokom državnih praznika i neradnih dana.</i>	- Opservacija ocjenjivača
1.2.3 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima jasno istaknute slijedeće podatke: ime i prezime vlasnika ordinacije/ustanove, stručno zvanje vlasnika, radno vrijeme i djelatnost ordinacije/ustanove.	<i>Jasno i na vidljivom mjestu na ulazu u stomatološku ordinaciju/ustanovu istaknuti su traženi podaci, a oni su istovjetni navedenim podacima na važećoj dokumentaciji izdanoj od strane nadležnih institucija za stomatološku ordinaciju/ustanovu.</i>	- Opservacija ocjenjivača
1.2.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima propisanu politiku zabrane pušenja u svim prostorima te je kontinuirano primjenjuje.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku
1.2.5 C	Stomatološka ordinacija/ustanova sprovodi politiku zabrane pušenja uz jasno istaknut znak zabrane pušenja.	<i>Za obilježavanje pravila zabrane pušenja u svim prostorijama stomatološke ordinacije/ustanove preporučuju se naljepnice, oznake na stativu istaknute na stolovima ili u ramu istaknute na zidovima, sve na jasno vidljivim mjestima.</i>	- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.3. Sistem upravljanja			
Standard	Izjava		Reference
1.3	Stomatološka ordinacija/ustanova je implementirala sistem upravljanja koji utvrđuje politike, postupke i / ili protokole u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi.		Zakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13 Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20 Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.3.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima razvijen sistem upravljanja kojim su utvrđene politike, postupci i/ili protokoli u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi.	<p><i>Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Registar ili popis svih pravila, postupaka i/ili protokola, procedura, politika uključujući datum posljednjeg pregleda, pojedinosti o učinjenim promjenama, datum sljedećeg pregleda i odgovornu osobu ili radno mjesto,</i> - <i>Postupke za primanje informacija o promjenama u zakonodavstvu, propisima ili profesionalnim standardima i o tome kako su promjene ugrađene u posao odrađen u praksi,</i> - <i>Organizacijski grafikon ili opis položaja koji određuju tko je odgovoran za razvoj, provedbu i pregled pojedinih politika, postupaka i/ili protokola (ukoliko je uposlono više ljudi od jednog radnika).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u registar/popis dokumenata
1.3.2 A	Efekat na sigurnost pacijenata i kvalitetu stomatološke usluge razmatra se prilikom donošenja poslovnih odluka.	<p><i>Kod donošenja poslovnih odluka se vodi dokumentacija koja se odnosi na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>procesе strateškog, poslovnog ili operativnog planiranja i utjecaj istih na sigurnost pacijenta i kvalitet stomatološke usluge,</i> - <i>plan radne snage, uključujući opseg prakse, broj osoblja, potrebne kvalifikacije, što uključuje upućivanje na utjecaj na sigurnost i kvalitet usluge,</i> - <i>dokumentirane procese donošenja odluka za nove poslovne prijedloge koji identificiraju rizike i pitanja sigurnosti i kvalitete.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa odgovornom osobom

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.3.3 C	Direktor ili vlasnik stomatološke ordinacije/ustanove i/ili druga viša razina uprave unutar stomatološke zdravstvene organizacije je odgovorna za sigurnost pacijenata i kvalitetu stomatološke usluge.		- Intervju sa odgovornom osobom
1.3.4 C	Redovna izvješća o pokazateljima sigurnosti i kvalitete se na godišnjem nivou dostavljaju Agenciji za kvalitet i akreditaciji u zdravstvu u FBiH - AKAZ.		- Uvid u poslane izvještaje - Uvid u pokazatelje koji se prikupljaju
1.3.5 A	Radna snaga je svjesna svojih delegiranih uloga i odgovornosti za sigurnost i kvalitetu.	<i>Dodjeljivanje uloga, odgovornosti i odgovornosti radne snage pojedincima za: sigurnost i kvalitetu pacijenata u pružanju zdravstvene zaštite, upravljanje sigurnošću i kvalitetom navedenim u svakom od ovih standarda. Stomatolozi i ostali članovi tima koji pružaju njegu razumju njihove uloge i odgovornosti za sigurnost i kvalitetu njege pacijenata.</i>	- Uvid u opise poslova - Intervju sa članovima stomatološkog tima - Uvid u organigram

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.4. Evidencije i izvještaji			
Standard	Izjava		Reference
1.4	Stomatološka ordinacija/ustanova vrši redovnu evidenciju kroz popunjavanje i dostavu propisanih obrazaca u vidu periodičnih izvještaja nadležnim ustanovama.		<p><i>Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</i></p> <p><i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i></p> <p><i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</i></p> <p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20</i></p> <p><i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i></p>
	Uputstvo		
	Nadležne ustanove su Zavodi, Ministarstva, AKAZ, itd.		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.4.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova vrši svakodnevnu evidenciju vrste i broja stomatoloških usluga te formira i dostavlja izvještajne obrasce propisane od strane nadležnih institucija u predviđenom vremenskom roku.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u popunjenen obrasce - Uvid u dokaz o poslatim obrascima - Uvid u bilješke evidencije broja i vrste usluga za individualne izvještajne obrasce
1.4.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova prema proceduri pruža hitnu stomatološku uslugu svim pacijentima bez diskiminacije u slučajevima kada je hitna stomatološka intervencija potrebna.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju sa timom - Uvid u proceduru

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.4.3 C	Stomatološka ordinacija/ustanova koristi integrirani klinički stomatološki zapis pacijenta koji identificira sve aspekte stomatološke brige o pacijentu.	<i>Točna, integrirana i lako dostupna klinička evidencija pacijenata dostupna je kliničkoj radnoj snazi na mjestu pružanja usluga stomatološke zdravstvene zaštite.</i> <i>Stomatološki snimak pacijenta je dostupan stomatologu i drugim članovima tima koji pružaju stomatološku uslugu tako da se mogu dokumentirati svi aspekti stomatološke njege, uključujući:</i> <ul style="list-style-type: none"> - povijest bolesti, - prepiske drugih zdravstvenih radnika-doktora stomatologije i doktora medicine (dijagnoze, propisana terapija, hronična oboljenja, infektivne bolesti), - rezultate pregleda i ispitivanja, - radiografske snimke, - fotografije, - mogućnosti liječenja, - plan liječenja, - postupak informiranog pristanka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u stomatološki zapis - Intervju sa osobljem
1.4.4 C	Postoji procedura za arhiviranje rezultata ispitivanja i kliničke korespondencije – kartoteka.	<i>Politika, postupak ili protokoli za arhiviranje rezultata ispitivanja i kliničke korespondencije u sistemu stomatoloških kartona pacijenata - kartoteka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru - Opservacija ocjenjivača
1.4.5 C	Za arhiviranje rezultata ispitivanja se koriste standardizirani obrasci za dentalnu evidenciju pacijenata, elektronski ili na papiru.		<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u obrasce
1.4.6 A	Postoji popis standardnih skraćenica koje koriste stomatolozi i ostali članovi tima koji pružaju stomatološke usluge		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u popis skraćenica
1.4.7 C	Jednom godišnje se radi Revizija dostupnosti dentalne evidencije o pacijentu u trenutku kada ga stomatolog treba koristiti.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u reviziju - Intervju sa timom
1.4.8 C	Redovna izvješća o pokazateljima sigurnosti i kvalitete i druge dokumente i podatke o sigurnosti i kvaliteti nadzora nadgleda izvršni voditelj-direktor ili vlasnik stomatološke ordinacije/ustanove.	<i>Redovni izvještaji o pokazateljima i podaci o sigurnosti i kvaliteta se jednom godišnje dostavljaju u AKAZ, prema pisanim instrukcijama.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u poslane izvještaje - Uvid u pokazatelje koji se prikupljaju

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.5. Edukacija uposlenika			
Standard	Izjava		Reference
1.5	Provode se programi kontinuirane edukacije i osposobljavanja uposlenika stomatološke ordinacije/ustanove.		<p>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</p> <p>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</p> <p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13</p> <p>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</p>
	Uputstvo		
	<p>Profesionalne edukacije se provode u skladu sa Pravilnikom o stručnom usavršavanju doktora stomatologije FBiH. Ostale, interne edukacije i obuke koje se navode u Standardima su edukacije koje stomatološka ordinacija/ustanova može interno organizovati u vlastitoj izvedbi ili sa par sličnih ustanova. Za neke edukacije se mogu uzeti i profesionalci tog profila (npr. za obuku Hitne pomoći ili Protivpožarnu obuku), a neke obuke se mogu tematski obraditi od strane nekog od uposlenih.</p> <p>Sve obuke moraju imati osobu koja je odgovorna za navedenu obuku, kurikulum obuke, evidenciju prisustva.</p>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.5.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima razvijenu politiku koja opisuje i dokumentuje obavezne programe kontinuirane edukacije i osposobljavanja uposlenika koji moraju provesti svi članovi tima u skladu sa Pravilnikom o stručnom usavršavanju.	Edukacija može uključivati bilo koji od sljedećih primjera: higijena ruku i uporaba osobne zaštitne opreme (OZO), standardne mjere opreza i mjere opreza prijenosa, izvještavanje o incidentima i neposrednim propustima, informirani pristanak i otvoreno otkrivanje, kardiopulmonalna reanimacija (CPR) i osnovna životna podrška i/ili prva pomoć, kliničke smjernice o najboljoj praksi, upravljanje pritužbama ili povratnim informacijama, edukacije o novim dostignućima i terapijskim mogućnostima u stomatologiji, radni kursevi, predavanja i radionice za doktore stomatologije, postdiplomski naučni i specijalistički studij, naučne i stručne publikacije i naučno-istraživački radovi.	- Uvid u politiku o edukaciji
1.5.2 C	Postoje planovi profesionalnog razvoja za članove stomatološkog tima u odnosu na njihove identificirane potrebe za obukom i stručnim usavršavanjem.		- Uvid u planove stručnih usavršavanja

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.5.3 C	<p>Obuke su organizovane za teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevencije i kontrole infekcije, - sigurnost lijekova, - identifikacija pacijenta i podudaranje postupaka, - klinička predaja. 	<p><i>Primjeri sigurnosti i kvalitetne obuke uključuju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osoba koja je odgovorna za kontrolu infekcije prošla je formalnu obuku o čišćenju, preradi i dezinfekciji medicinskih instrumenata koji se mogu višekratno koristiti; • članovi stomatološkog tima su se educirali o načelima privatnosti i identifikaciji pacijenata; • stomatolozi i ostali članovi tima koji pružaju njegu prošli su edukaciju za prvu pomoć ili osnovnu edukaciju za životnu podršku, prema potrebi • svi članovi stomatološkog tima svjesni svoje uloge u hitnim slučajevima • relevantni članovi stomatološkog tima educirani su o načelima: prevencije i kontrole infekcije, sigurnosti lijekova, identifikaciji pacijenta i kliničkoj primopredaji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u kurikulum obuka - Uvid u prisustvo obukama
1.5.4 C	<p>Stomatološka ordinacija/ustanova ima imenovanu i delegiranu osobu koja aktivno radi na uspostavi sistema sigurnosti i kvaliteta (koordinator kvaliteta).</p>	<p><i>Delegirana osoba ima potporu da razumije i izvršava svoje uloge i odgovornosti, posebno radi ispunjavanja zahtjeva svih standarda i kriterija.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u imenovanje
1.5.5 C	<p>Delegirana osoba biva educirana vezano za obaveze i odgovornosti za uspostavu sistema sigurnosti i kvaliteta.</p>	<p><i>Edukacija se pruža unutar AKAZ-ove edukacije za koordinate.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u edukacije o sigurnosti i kvalitetu za koordinate
1.5.6 C	<p>Dogovorene i dokumentirane kliničke smjernice i/ili putovi dostupni su kliničkoj radnoj snazi, a podržane u najboljim raspoloživim dokazima stomatološke prakse.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u korištene kliničke smjernice - Intervju s osobljem
1.5.7 A	<p>Prati se primjena dogovorenih kliničkih smjernica od strane kliničke radne snage.</p>	<p><i>Nakon odabira relevantnih kliničkih smjernica, provjerava se koriste li ih stomatolozi i ostali članovi tima koji učestvuju u pružanju stomatološke usluge. Preporučuje se pregled dentalne evidencije pacijenata kako bi se utvrdilo podudara li se pruženi tretman s kliničkim smjernicama koje je praksa usvojila.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem - Uvid u dentalnu evidenciju

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.5.8 C	Postoje sistemi i procedure za eskalaciju razine medicinke njege u slučaju neočekivanog pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta.	<i>Svaki član stomatološkog tima svjestan je svoje uloge u slučaju neočekivanog pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta i educiran je za obavljanje iste. Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru
1.5.9 C	Osoblje je obučeno i zna da odgovori na neočekivana pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta.	<i>Neposredni odgovor članova tima u slučaju neočekivanog pogoršanja zdravstvenog stanja pacijenta uključuje prvu pomoć i osnovne mjere životne podrške. Tim ima plan za dodatnu pomoć ako se pacijent ne oporavi ili se njihovo kliničko stanje nastavi pogoršavati. Eventualni plan odgovora ovisi od lokacije stomatološke ordinacije/ustanove i opremljenosti iste.</i>	- Intervju s osobljem - Uvid u obuku osoblja
1.5.10 C	Stomatološki tim ima pristup setu za hitnu medicinsku pomoć, setu za reanimaciju i setu za terapiju anafilaktičkog šoka i obučeni su za upotrebu istih prema proceduri.	<i>Bitna je dostupnost i ispravnost seta za hitnu medicinsku pomoć, seta za reanimaciju i seta za terapiju anafilaktičkog šoka. Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
1.5.11 C	Set za hitnu medicinsku pomoć je dostupan i ispravan.		- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.6. Incidenti, pritužbe i prava pacijenata			
Standard	Izjava		Reference
1.6	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje sistem upravljanja tužbama, prigovorima i pohvalama pacijenata kao i sistem upravljanja incidentnim situacijama.		<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, "SN FBiH" broj 40/10</i>
	Uputstvo		<i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.6.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje politiku upravljanja incidentnim situacijama kao i proceduru.	<i>Politika i procedura su napisane/revidirane u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku - Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
1.6.2 C	Osoblje je educirano o sistemu upravljanja i istrage incidenata.	<i>Obuka ima odgovornu osobu i kurikulum. Prati se prisustvo obuci.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u kurikulum obuke - Uvid u prisustvo obuci - Intervju sa odgovornom osobom
1.6.3 C	Implementacija sistema upravljanja i istrage incidenata uključuje izvještavanje, istraživanje i analizu incidenata (uključujući moguće propuste), koji rezultiraju korektivnim radnjama.	<p><i>U maloj stomatološkoj ordinaciji ovo je jednostavan sistem gdje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - članovi tima bilježe detalje incidenta, - voditelj prakse započinje istragu, - rezultati istrage se bilježe i analiziraju, - sve poduzete radnje se dokumentiraju i komuniciraju sa članovima stomatološkog tima. <p><i>U velikoj stomatološkoj ordinaciji/ustanovi ili poliklinici preporučuje se elektronski sistem za upravljanje incidentima koji omogućava praćenje vremena istrage i odgovora, kao i kategorizaciju i analizu incidenata. Vlasnici prakse ili izvršni direktor stomatološke službe osiguravaju članovima stomatološkog tima da se obučavaju o tome što predstavlja klinički incident (i ostale incidente) i propuste te postupak prijavljivanja istih.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u sistem upravljanja i istraga incidenata - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.6.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje politiku i proceduru upravljanja tužbama. Tužbe i pritužbe mogu biti i od strane pacijenata i od strane klijenata.	<i>Politika i procedura su napisane/revidirane u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku - Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
1.6.5 C	Osoblje je educirano o sistemu upravljanja tužbama.	<i>Obuka ima odgovornu osobu i kurikulum. Prati se prisustvo obuci.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u kurikulum obuke - Uvid u prisustvo obuci - Intervju sa odgovornom osobom
1.6.6 C	Postoje jasni postupci koji pomažu uposlenima da prepoznaju, registruju i prijave pritužbe. Pritužbe mogu biti od klijenata ili od samih uposlenika.	<p><i>U malim stomatološkim ordinacijama koristi se jednostavni sistem koji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - omogućuje članovima stomatološkog tima da zabilježe detalje o pritužbi, - upozori vlasnika ordinacije ili rukovoditelja ordinacije da pokrene istragu, - osigura postupak za evidentiranje rezultata istrage i bilo koje poduzete radnje. <p><i>U velikoj/polivalentnoj stomatološkoj ordinaciji/ustanovi preporučuje se uvođenje elektronskog sistema upravljanja žalbama, koji omogućava praćenje vremena istrage i odgovora, kao i kategorizaciju i analizu žalbi.</i></p> <p><i>Članovi tima znaju:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kako razriješiti neposrednu situaciju, - koga uključiti da riješi žalbu što je brže moguće, - kako prijaviti i kome prijaviti žalbu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u priložene tužbe - Uvid u razrješenje tužbi - Uvid u stavke dnevnog reda, zapisnike ili druge zapise o sastancima na kojima se pritužbe pregledavaju i raspravljaju

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

1.7. Prava pacijenata			
Standard	Izjava		Reference
1.7	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi se putem organizacijskih politika i praksi primjenjuju prava pacijenata koja su u skladu sa Zakonom .		<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, "SN FBiH" broj 40/10</i>
	Uputstvo		<i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i>
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
1.7.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima politiku o pravima pacijenata.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku - Intervju s osobljem
1.7.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje politiku o nediskriminaciji pacijenata po bilo kojem osnovu.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku - Intervju s osobljem
1.7.3 C	Svaki pacijent ravnopravno dobiva stomatološku njegu i uslugu u skladu sa potrebama, zdravstvenim stanjem i najboljim stomatološkim praksama.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju sa pacijentima
1.7.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima politiku i proceduru za dobivanje i dokumentiranje pacijentovog informiranog pristanka na liječenje.	<i>Politika i procedura su napisane/revidirane u zadnje tri godine. U proceduri se navodi da je pacijent prethodno upoznat sa svim neophodnim informacijama vezanim za liječenje prije potpisivanja informativnog pristanka.</i>	- Uvid u potpisane informirane pristanke - Uvid u politiku - Uvid u proceduru
1.7.5 C	Prije bilo koje intervencije, pacijenti bivaju informisani o svim implikacijama iste.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem

POGLAVLJE 2.

Sprječavanje i suzbijanje infekcija povezanih s zdravstvenom zaštitom

Uspješan program sprječavanja i suzbijanja infekcije sastoji se od niza standarda koji imaju za cilj sprječavanja i suzbijanja infekcija povezanih s zdravstvenom zaštitom i to: upravljanje i sistemi za prevenciju, kontrolu i nadzor infekcije, strategije prevencije i kontrole infekcije, upravljanje pacijentima s infekcijama ili kolonizacijom, antimikrobno upravljanje, čišćenje, dezinfekcija i sterilizacija i komunikacija sa pacijentom sa ciljem prevencije infekcije.

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.1. Kontrola infekcije			
Standard	Izjava	Reference	
2.1	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje sistem upravljanja učinkovitom prevencijom i za kontrolu infekcija kako bi se smanjio rizik za pacijente od zdravstvenih infekcija.	<p><i>Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom, SN FBiH 104/13, 16/14, 66/15</i></p> <p><i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</i></p> <p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13</i></p> <p><i>Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</i></p>	
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.1.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima politiku za borbu protiv zdravstvenih infekcija.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku
2.1.2 C	U skladu sa upravljanjem rizika zdravstvenih infekcija, Stomatološka ordinacija/ustanova ima procedure za: <ul style="list-style-type: none"> - mjere predostrožnosti temeljene na prenosu, - aseptičnu tehniku, - sigurno rukovanje i odlaganje oštrica, - prevenciju i upravljanje profesionalnim izlaganjem krvlju i tjelesnim tvarima, - čišćenje i dezinfekcija okoliša, - propisivanje antimikrobnih sredstava, - izbijanja ili neobične nakupine zarazne infekcije, - obrada medicinskih proizvoda za višekratnu uporabu, - uređaji za jednokratnu uporabu, - nadzor i izvještavanje o podacima gdje je to relevantno, - izvještavanje o zaraznim bolestima, - • pružanje smjernica za procjenu rizika radnoj snazi. 	<i>Procedure su napisane/evidirane u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u procedure - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.1.3 A	Stomatološka ordinacija/ustanova ima sistem za dokumentiranje, prikupljanje i istraživanje incidenata infekcije.		<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.1.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima edukaciju za osoblje za kontrolu i suzbijanje infekcije u skladu sa politikom.	<i>Edukacija ima imenovanu odgovornu osobu koja je zadužena za kurikulum edukacije. Prisustvo edukaciji se evidentira.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s odgovornom osobom - Uvid u popis prisutnih
2.1.5 C	Stomatološka ordinacija/ustanova daje informacije i smjernice pacijentima o tome kako spriječiti i kako kontrolisati infekcije.	<i>Informacije se nalaze i u pisanom obliku u čekaonici. A sve upute se bilježe i u karton pacijenta.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Uvid u kartone - Intervju s osobljem
2.1.6 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi kontinuirano se preduzimaju mjere predostrožnosti za kontrolu infekcije.		<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem - Opservacija ocjenjivača
2.1.7 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi uspostavljen je sistem za kontrolu infekcije. Stomatološka ambulanta ima proceduru za kontrolu infekcije, koja može uključivati i druge procedure.	<p><i>Procedura za kontrolu infekcije može sadržavati i procedure za:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čišćenje, dezinfekciju i dekontaminaciju prostorija, - čišćenje i dezinfekciju radnih površina, - pranje ruku, - proceduru o korištenju lične zaštitne opreme, - prevenciju izlaganja virusima koji se prenose putem krvi i profilaksu u slučaju izlaganja tim virusima, - odlaganje oštih predmeta, - dekontaminacije i sterilizacije medicinskih uređaja i instrumenata, - upravljanje medicinskim otpadom. <p><i>Procedure su napisane/revidirane u zadnje tri godine.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u procedure - Intervju s osobljem
2.1.8 C	Članovi stomatološkog tima upoznati su sa procedurama za kontrolu infekcije.		<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.1.9 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima imenovanu odgovornu osobu za kontrolu infekcije.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u imenovanje - Intervju s dogovornom osobom
2.1.10 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi koriste se čaše, sisaljke, papirni ubrus i papirne komprese, igle i šprice za jednokratnu upotrebu, koje se koriste samo jednom, na jednom pacijentu i onda odbacuju kao infektivni otpad.		<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.1.11 C	Članovi stomatološkog tima potvrđuju da imaju i kontinirano koriste zaštitnu opremu (zaštitne naočari, komprese/pregače) za pacijente te da je koriste da zaštite pacijente od prskanja pacijenata krvlju ili tjelesnim tečnostima, kao i u svim intervencijama odnosno kada se stvara aerosol.		<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.1.12 C	Članovi stomatološkog tima na početku radnog dana oblače čiste radne uniforme i mantile.	<i>Radne uniforme i mantili se mijenjaju u toku radnog dana ukoliko su vidno kontaminirani.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.2. Upotreba i upravljanje invazivnim uređajima			
Standard	Izjava		Reference
2.2	Stomatološka ordinacija/ustanova je razvila i primjenjuje sisteme za upotrebu i upravljanje invazivnim uređajima na temelju smjernica za prevenciju i kontrolu infekcija.		<i>Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom, SN FBiH 104/13, 16/14, 66/15</i> <i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i>
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.2.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje politiku za upotrebu i upravljanje invazivnim uređajima.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku - Opservacija ocjenjivača
2.2.2 C	Osoblje stomatološke ordinacije/ustanove je educirano o sigurnoj upotrebi i upravljanju invazivnim uređajima.	<i>Postoji imenovana osoba za obuku, a obuka posjeduje i kurikulum. Prisustvo obuci se evidentira.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s odgovornom osobom - Uvid u kurikulum obuke - Uvid u prisustvo obuci
2.2.3 A	Prati se usklađenost sa sistemom za upotrebu i upravljanje invazivnim uređajima na temelju smjernica za prevenciju i kontrolu infekcija.	<i>Invazivni uređaj je uređaj koji ulazi u tkivo, kardiovaskularni sistem, šupljine ili organe (hirurški ili stomatološki i medicinski instrumenti, uređaji i implantati). U stomatološkoj praksi većina instrumenata i opreme koja se rutinski koristi, kao što su sonde i kirete, ekskavatori, odgovara ovom opisu, jer mogu uništiti membrane i ostvariti komunikaciju sa tkivima, kardiovaskularnim sistemom. Ostali primjeri uključuju igle, parodontološke i hirurške instrumente, leptir ili intravensku (IV) kanilu za IV sedaciju.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opsevacija ocjenjivača - Intervju s osobljem - Uvid u zapisnike
2.2.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova je razvila i implementirala politiku za aseptičnu tehniku.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku - Intrevju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.2.5 C	Stomatološki tim je obučen i primjenjuje aseptičnu tehniku.		- Intervju s osobljem - Opservacija ocjenjivača
2.2.6 A	Provodi se procjena potrebe za planiranjem prijema i stomatološkog tretmana pacijenata na temelju rizika od prenošenja infekcije.		- Opservacija ocjenjivača
2.2.7 C	Analiza rizika od prenošenja infekcije poduzima se kako bi se uzela u obzir potreba za prijenosnim mjerama koje uključuju: <ul style="list-style-type: none"> - prijem i tretman temeljen na mogućnosti načinu prijenosa infekcije, - kontrola izloženosti okoline kroz kapljičnu infekciju, - kretanje pacijenta unutar objekta, - postupke čišćenja, - zahtjeve i pripremu adekvatne opreme. 	<i>Potrebno je smanjiti izloženost pacijenata i članova stomatološkog tima infektivnim uzročnicima kao što su virusne infekcije gornjeg dišnog sustava, aktivne herpes infekcije (na primjer herpes simplex), gastroenteritis, sezonska gripa ili rezistentni mikroorganizmi.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.2.8 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima proceduru odlaganja tretmana ili izmjene termina pacijenata koji se ne mogu sigurno tretirati u ordinaciji/ustanovi.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine. Procedura obuhvata izmjenu termina za ne-hitne slučajeve, produžetak razdoblja odlaganja koja se može primijeniti na određene infekcije za koje se sumnja ili se potvrde, razmatra liječenje hitnih slučajeva smještanjem infektivnih pacijenata u ordinaciju koja se nakon tretmana može isključiti iz upotrebe radi detaljnog čišćenja i primjene mjera dezinfekcije ili tretiranje pacijenta kao posljednjeg u radnom danu, razvoj/upotreba protokola za brzi skrining pacijenata telefonom na ključne simptome virusne gripe tokom perioda epidemije gripe.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.2.9 A	Stomatološka ordinacija/ustanova ima razvijenu politiku upravljanja učinkovitosti sistema antimikrobnog upravljanja.	<i>Politika je napisana/razvijena u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.2.10 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima proceduru antimikrobnog upravljanja (AMU).	<i>Procedura uključuje kontrolu propisivanja kao i odgovarajuće propisivanje antimikrobnih sredstava radi smanjenja razvoja rezistentnih patogena, minimiziranje rizika oboljevanja pacijenata od infekcija koje se mogu prevenirati u zdravstvu te efikasna kontrola u slučaju postojećih infekcija. Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.2.11 C	Stomatološka ordinacija/ustanova je razvila i primjenjuje proceduru za održavanje čistog i higijenski sigurnog okruženje za pacijente i uposlenike stomatološke ordinacije/ustanove.	<i>Procedura uključuje: održavanje objekta, resurse i usluge čišćenja, procjenu rizika za čišćenje i dezinfekciju na temelju mjera opreza za moguće prenosne infekcije i moguće infektivne agense, upravljanje medicinskim otpadom, prijevoz, pranje i čišćenje tekstilne opreme, primjerena upotreba osobne zaštitne opreme za osoblje. Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.2.12 C	Stomatološka ordinacija/ustanova se redovno sanitarno pregleda.		- Uvid u sanitarne naljepnice
2.2.13 C	Stomatološka ordinacija/ustanova se redovno održava čistom.	<i>Vrijeme održavanja, osoba koja je izvršila čišćenje kao i osobe koja je izvršila kontrolu čišćenja i upotrebljena sredstva se nalaze navedena na obrascu održavanja higijene.</i>	- Sigurnosni listovi ili hemijski registar upotrijebljenih sredstava za čišćenje - Opservacija ocjenjivača
2.2.14 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima plan upravljanja medicinskim otpadom.	<i>Ukoliko ordinacija/ustanova ne vrši uništavanje vlastitog otpada, ona ima ugovor sa firmom koja to vrši za nju.</i>	- Uvid u plan upravljanja otpadom

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.3. Održavanje opreme i instrumenata			
Standard	Izjava		Reference
2.3	Obrada stomatološke opreme, instrumenata i uređaja za višekratnu upotrebu u skladu je sa relevantnim međunarodnim standardima i uputama proizvođača.		Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH br. 58/08 Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.3.1 C	Sva postojeća oprema se održava u skladu sa uputama proizvođača.	Oprema se redovno kalibrira, baždari i verificira o čemu se vodi evidencija.	- Opservacija ocjenjivača
2.3.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima važeće ateste za stomatološko-tehničku opremu.		- Opservacija ocjenjivača - Uvid u ateste
2.3.3 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima važeće ugovore i potvrde o redovnom servisiranju stomatološko-tehničke opreme.		- Uvid u ugovore i potvrde
2.3.4 C	Postoji procedura za prijavu i evidenciju kvarova na opremi.	Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.	- Uvid u proceduru
2.3.5 C	Sva stomatološko-tehnička oprema u ordinaciji/ustanovi je ispravna.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.3.6 C	Sva oprema koja se koristi kao sterilna posjeduje prema proceduri način obilježavanja kada je kontaminirana.	Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.3.7 C	Vodi se dnevnik sterilizacije opreme.	<i>U dnevniku se upisuje datum, vrijeme, metoda sterilizacije te osoba koja ju je vršila svojim potpisom garantuje za tačnost podataka.</i>	- Uvid u dnevnik
2.3.8 C	Potrebna oprema je očišćena, dezinficirana i/ili sterilisana na vrijeme i odložena na odgovarajuće mjesto.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru - Opservacija ocjenjivača
2.3.9 C	Postoje dovoljne rezerve jednokratne opreme.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
2.3.10 C	Preduzimaju se mjere za maksimalan obuhvat odgovarajuće radne snage koja se obučava i redovno edukuje za dekontaminiranje stomatoloških instrumenata i uređaja koji se mogu višekratno upotrijebiti.	<i>Uposlenici znaju proceduru po kojoj se to radi.</i>	- Uvid u liste sa edukacije - Uvid u procedure - Intervju s osobljem
2.3.11 C	Vidno je označeno mjesto za odlaganje iskorištene jednokratne opreme.		- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.4. Identifikacija pacijenata kod upotrebe opreme za višekratnu u potrebu			
Standard	Izjava		Reference
2.4	Postoji sistem koji omogućava identifikaciju pacijenata kod kojih se upotrebljavala stomatološka oprema i uređaji za višekratnu uporabu.		<i>Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, SN FBiH 40/10</i> <i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i>
	Uputstvo		
	<i>Namjera ovog standarda je smanjiti rizik od infekcije pacijenata iz stomatoloških instrumenata i uređaja za višekratnu upotrebu. Pomaže u upravljanju rizikom prenosa infekcije putem predmeta koji su korišteni na pacijentima, posebno onih koji se koriste tokom hirurških zahvata-kritični predmeti. „Kritični predmeti“ ili „kritični stomatološki proizvodi“ su uređaji koji pružaju visoki rizik infekcije ako su kontaminirani bilo kojim mikroorganizmom i moraju biti sterilni u vrijeme uporabe. „Kritični predmeti“ uključuju sve predmete koji ulaze u sterilno tkivo ili u kardiovaskularni sistem, jer bilo koja mikrobna kontaminacija može potencijalno prenijeti bolest.</i>		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.4.1 C	Postoji sistem i procedura praćenja koji identificira pacijente koji imaju stomatološke intervencije u kojima se koriste sterilni stomatološki instrumenti i uređaji za višekratnu upotrebu.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.4.2 C	Sistem praćenja omogućava pojedinačnu identifikaciju pacijenata i korištenih instrumenata kao i uređaja koji se mogu ponovno upotrijebiti.	<i>U stomatološkoj praksi sistem praćenja obično uključuje serijsku identifikaciju instrumenata ili uređaja koji omogućuju pojedinačnu identifikaciju pacijenata.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem
2.4.3 C	Pojedinosti o upotrebljenim instrumentima i aparatima su uključene u pacijentov stomatološki karton, što je u korelaciji s zapisima o ciklusu sterilizacije, posebno za kritične predmete.	<i>Pojedinosti uključuju identifikaciju: serijskih brojeva, pojedinačnih predmeta ili skupova predmeta-instrumenata i uređaja, pacijenata na kojima se predmeti koriste, identifikacije sterilizatora i autoklava, ciklusi provođenja sterilizacije, osoblja odgovornog za sterilaciju, kontrolu sterilizacije i puštanje instrumenata i uređaja u upotrebu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u karton - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.5. Medicinski otpad			
Standard	Izjava	Reference	
2.5	Stomatološka ordinacija/ustanova je razvila sistem upravljanja medicinskim otpadom i imenovala osobu odgovornu za provođenje i kontrolu funkcionalnosti sistema.	<i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i> <i>Zakon o upravljanju otpadom, „SN FBiH“ br. 33/03</i> <i>Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom, „SN FBiH“ 77/08</i> <i>Pravilnik o uvjetima za obavljanje privatne prakse, grupne privatne prakse, kao i uvjetima za obavljanje privatne prakse na osnovu posebnog ugovora sa zdravstvenom ustanovom, SN FBiH 104/13, 16/14, 66/15</i>	
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.5.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova je imenovala osobu odgovornu za upravljanje medicinskim otpadom.		- Uvid u imenovanje
2.5.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova sprovodi sistem sakupljanja, odlaganja, transporta medicinskog otpada u skladu sa Pravilnikom o upravljanju medicinskim otpadom čije sprovođenje je u nadležnosti imenovane odgovorne osobe iz osoblja ustanove.		- Intervju s odgovornom osobom
2.5.3 C	Pravilno razdvajanje medicinskog otpada vrši se prema proceduri u odnosu na vrstu medicinskog otpada, stepen i vrstu opasnosti po okolinu.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.5.4 C	Pravilno razdvajanje vrši se u odgovarajuću vrstu ambalaže (kontejnera) koja ima međunarodno priznati sistem kodnih boja.		- Uvid u proceduru - Opservacija ocjenjivača
2.5.5 C	Sva ambalaža (kontejneri i kese) za odlaganje i skladištenje medicinskog otpada ima vidne i odgovarajuće oznake.	<i>Pravilno razdvajanje vrši se u odgovarajuću vrstu ambalaže (kontejnera) koja ima međunarodno priznati sistem kodnih boja.</i>	- Uvid u proceduru - Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.5.6 C	<p>Skladištenje medicinskog otpada u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi do odlaganja ili transporta je na odgovarajućim lokacijama, u skladu sa zahtjevima definisanim procedurom u Pravilniku o upravljanju medicinskim otpadom.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u Pravilnik - Opservacija ocjenjivača
2.5.7 C	<p>Transport i uništavanje sakupljenog medicinskog otpada iz stomatološke ordinacije/ustanove vrši ovlaštena organizacija, a predaja medicinskog otpada na transport se evidentira.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u evidenciju - Intervju s odgovornom osobom - Uvid u ugovor sa trećom stranom

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

2.6. Postupanje sa oštrim predmetima			
Standard	Izjava		Reference
2.6	Stomatološka ordinacija/ustanova ima protokol postupanja sa oštrim predmetima i njihovog odlaganja.		Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20 Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom, „SN FBiH“ 77/08
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
2.6.1 C	Članovi stomatološkog tima poznaju i svakodnevno poštuju pisanu proceduru postupanja sa oštrim predmetima i njihovo odlaganje.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem
2.6.2 C	Kontejneri u koje se odbacuju oštri predmeti ne mogu se probiti iglom, vodonepropusni su i ne predstavljaju opasnost za osoblje ili pacijente.		- Opservacija ocjenjivača
2.6.3 C	Kontejneri za oštre predmete pravilno se koriste.	<i>Pravilno korištenje podrazumijeva: neprepujavanje, neotvaranje da bi se oštri predmeti prebacili u druge kontejnere, čuvanje izvan dometa pacijenata i nisu na podu.</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u proceduru
2.6.4 C	Kontejneri za oštre predmete sa sadržajem šalju se na spaljivanje kada su napunjeni do 3/4 zapremine.		- Opservacija ocjenjivača
2.6.5 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi sprovode se mjere predostrožnosti u cilju smanjenja rizika od uboda iglom.	<i>U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi korištene igle se ne savijaju, ne lome i ne vraćaju se poklopci nakon upotrebe, osim u posebnim okolnostima (npr. kada je onemogućeno odlaganje igle odmah nakon upotrebe u kontejner).</i>	- Opservacija ocjenjivača - Uvid u proceduru
2.6.6 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi vodi se evidencija uboda iglom članova stomatološkog tima.		- Uvid u evidenciju - Intervju s osobljem

POGLAVLJE 3.
Standardizacija opreme u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

3.1. Neophodna oprema			
Standard	Izjava	Reference	
3.1	Stomatološka ordinacija/ustanova ispunjava sve uslove potrebne opreme i sredstava za obavljanje poslova doktora stomatologije i pružanja specijaliziranih usluga iz oblasti stomatologije.	<p><i>Zakon o zdravstvenoj zaštiti, SN FBiH 46/10 i 75/13</i></p> <p><i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i></p> <p><i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</i></p>	
	Uputstvo	<p><i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20</i></p> <p><i>Zakon o zaštiti od jonizirajućeg zračenja i radijacijskoj sigurnosti od 14.04.1999g</i></p>	
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
3.1.1 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje ispravnu potrebnu opremu za obavljanje djelatnosti doktora stomatologije u skladu sa propisima.		- Opservacija ocjenjivača
3.1.2 C	Svaka stomatološka ordinacija/ustanova ima potrebnu nabrojanu opremu i instrumentarij.	<p><i>U opremu sadaju: garderobni ormar, pisaći sto sa ladicama i pokretne stolice, metalni ormar sa ključevima (za medicinsku dokumentaciju), pult i ormarići za male aparate, ormar za materijal i dokumente, kompresor, hirurški aspirator, fiziološka stolica za pacijenta, terapijska stolica za stomatologa i stomatološku sestru, unit aparat sa dva kompleta nasadnih instrumenata, pokretni stolić za instrumente, suhi sterilizator i autoklav sa postoljem, kompletne instrumenata za pregled i restaurativnu stomatologiju, osnovni set instrumenata za paradontologiju, nasadnik za UZ skidanje naslaga sa setom nastavaka koji su autoklavibilni, kašike za otiske i drugi pomoćni instrumentarij za protetiku, instrumenti za endodonciju, negatoskop, mikser amalgama, lampu za polimerizaciju, ispitivač vitaliteta, termokauter, komplet kliješta za ekstrakciju zuba. Stomatološka ordinacija/ustanova ima i komprese za pacijente, jednokratne maske, jednokratne rukavice, dispanzer za dezinfekciju ruku, posude za dezinfekciju instrumenta, posude za oštri otpad i infektivni materijal, kantu za otpatke sa pedalom.</i></p>	- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
3.1.3 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima set za terapiju anafilaktičkog šoka i smješten je uz vidljivo istaknuto uputstvo o načinu upotrebe seta za terapiju anafilaktičkog šoka.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem
3.1.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova doktora specijaliste pored osnovne propisane opreme za ordinaciju doktora stomatologije sadrži i propisanu opremu potrebnu za obavljanje poslova doktora specijaliste.		- Opservacija ocjenjivača
3.1.5 C	Ordinacija specijaliste oralne medicine i paradontologije posjeduje propisanu opremu.	<i>Oprema je: ultrazvučni aparat za skidanje zubnih naslaga sa nastavcima koji su autoklavibilni, osnovni hirurgski set instrumenata, komplet instrumenata za paradontologiju, makaze za gingivu (ravne i savijene), ručne instrumente za uklanjanje supragingivalnog kamenca, termokauter, ispitivač vitaliteta, model za demonstraciju oralne higijene.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.6 C	Ordinacija specijaliste preventivne i dječije stomatologije posjeduje opremu propisanu za obavljanje djelatnosti doktora stomatologije gdje usluge liječenja i terapije pruža doktor specijalista preventivne i dječije stomatologije.	<i>Osim toga sadrži i metalni prsten, otvarač za usta, dječija kliješta i opremu za projekciju edukativnih sadržaja.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.7 C	Ordinacija specijaliste oralne hirurgije pored opreme propisane za obavljanje poslova doktora stomatologije posjeduje i opremu potrebnu za obavljanje poslova doktora specijaliste oralne hirurgije.	<i>Ta dodatna oprema je: operacioni stol ili operaciona fiziološka stolica, aspirator, oksigenator, operacioni reflektor, termokauter, negatoskop, kliješta za kost, osnovni oralno hirurgski set instrumenata, UV lampa, respiratorij, anatomske pincete, hirurgske makazice, peane, skalpele, igle za šivanje, iglodržače, bubrežnjake, veliki doboš za gazu, sterilne gaze i tufere, navlake za nasadnik, hirurgsku odjeću i komprese.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.8 C	Ordinacija doktora specijaliste dentalne patologije i endodoncije pored opreme propisane za obavljanje djelatnosti doktora stomatologije sadrži i drugu propisanu opremu.	<i>Druga propisana oprema je: endoboks sa više setova endodonskih ručnih i mašinskih instrumenata, set za koferdam, apex lokator, termokauter, ispitivač vitaliteta.</i>	- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
3.1.9 C	Ordinacija specijaliste stomatološke protetike pored opreme propisane za obavljanje poslova doktora stomatologije posjeduje i slijedeću opremu potrebnu za obavljanje poslova doktora specijaliste stomatološke protetike.	<i>Potrebna oprema je: najmanje pet setova kašika za otiske, najmanje pet kompleta nasadnih instrumenata i dijamanta za brušenje uz brusna tijela, kliješta za protetiku, brusno kamenje, borere i frezere (raznih oblika i veličina), posudu za dezinfekciju otisaka.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.10 C	Ordinacija specijaliste ortodontije pored opreme propisane za obavljanje poslova doktora stomatologije posjeduje i opremu potrebnu za obavljanje poslova doktora specijaliste ortodontije.	<i>Nju čini: odgovarajući ormar za modeloteku, digitalni fotografski aparat, komplet kašika za otiske (veće i manje), kliješta za mobilnu ortodontiju, kliješta za fiksnu ortodontiju, nosač bravica i bežičnu helio-lampu.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.11 C	Ordinacija specijaliste ortodontije u sastavu ima i ortodontsko-tehnički laboratorij koji posjeduje propisanu opremu.	<i>Oprema: zubotehnički radni stol (s mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom, plamenikom), kompresor, sudoper, ormar za odlaganje modela, pult za odlaganje aparata, silos za gips, vibrator, obrezivač gipsa, vakuumski mješač gipsa, aparat za poliranje, kompresor, napa, aparat za ispiranje voska. Laboratorij treba imati instrumente i alate, poliklav aparat, kompresor, kliješta za ortodontsku tehniku.</i>	- Opservacija ocjenjivača
3.1.12 C	Stomatološka ordinacija/ustanova koristi ispravan i redovno kontrolisan aparat za jonizujuće zračenje u skladu sa Zakonom.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

3.2. Servisiranje opreme			
Standard	Izjava		Reference
3.2	Stomatološka ordinacija/ustanova ima važeće ateste za stomatološko-tehničku opremu te ugovore i potvrde o redovnom servisiranju stomatološko-tehničke opreme.		<i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20</i>
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
3.2.1 C	Sva stomatološko-tehnička oprema u ordinaciji/ustanovi je ispravna i posjeduje ateste o ispravnosti.		- Uvid u dokumentaciju
3.2.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima važeći ugovor o servisiranju stomatološko-tehničke opreme.		- Uvid u važeći ugovor

POGLAVLJE 4.
Sigurnost lijekova

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

4.1. Sigurnost lijekova			
Standard	Izjava	Reference	
4.1	Svi lijekovi i medicinska sredstva imaju valjan rok trajanja, a stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje sistem evidentiranja i praćenja rokova trajanja lijekova i medicinskih sredstava.	<i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, "SN FBiH", br. 30/00 i 36/01)</i> <i>Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</i> <i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i>	
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
4.1.1 C	Lijekovi i medicinska sredstva sa isteklim rokom trajanja se ne drže i ne koriste poslije isteka roka.		- Opservacija ocjenjivača
4.1.2 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima pisanu proceduru za identifikaciju lijekova i medicinskih sredstava sa isteklim rokom trajanja i za postupanje s njima.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru
4.1.3 C	Članovi stomatološkog tima opisuju proceduru za identifikaciju lijekova i medicinskih sredstava sa isteklim rokom trajanja i za postupanje s njima.		- Uvid u evidenciju o lijekovima - Intervju s osobljem
4.1.4 C	Stomatološka ordinacija/ustanova ima proceduru o prijavljivanju ozbiljnih neželjenih dejstava lijekova i medicinskih sredstava, i svi članovi stomatološkog tima su upoznati sa načinom prijavljivanja neželjenih dejstava lijekova i medicinskih sredstava nadležnoj ustanovi.		- Intervju s osobljem - Uvid u poslate prijave
4.1.5 C	Članovi stomatološkog tima imaju pristup Vodiču za otkrivanje i prijavljivanje neželjenih dejstava lijekova Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, u štampanoj ili elektronskoj formi.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
4.1.6 C	Članovi stomatološkog tima imaju pristup obrascima za prijavljivanje ozbiljnih neželjenih dejstava lijekova i medicinskih sredstava Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, u štampanoj ili elektronskoj formi.	<i>Obrasci su:</i> <i>1.Obrazac prijave neželjene reakcije na lijek za zdravstvene radnike,</i> <i>2.Obrazac za prijavu/izvještaj o neželjenoj pojavi medicinskog sredstva,</i> <i>3.Obrazac za prijavu neželjene pojave za medicinsko sredstvo (za korisnike i pacijente).</i>	- Opservacija ocjenjivača
4.1.7 C	U stomatološkoj ordinaciji/ustanovi postoji dokaz da je svaka ozbiljna neželjena reakcija na lijekove prijavljena Centru za farmakovigilansu Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH.		- Uvid u protokol o prijavljivanju neželjenih dejstava lijekova i medicinskih sredstava - Opservacija ocjenjivača - Pregled evidencije prijava neželjenih dejstava lijekova i medicinskih sredstava
4.1.8 C	Stomatološki tim je preduzeo mjere kojima je spriječen neovlašten pristup lijekovima, medicinskim sredstvima i ostaloj opremi te materijalima koji se nalaze u prostorijama stomatološke ordinacije/ustanove.		- Intervju s osobljem
4.1.9 A	Mjesta na kojima se čuvaju lijekovi i medicinska sredstva u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi su obezbijeđena, a postoji dodatno obezbjeđenje za lijekove koji se čuvaju pod posebnim uslovima.		- Opservacija ocjenjivača
4.1.10 A	Sustav upravljanja lijekovima i medicinskim sredstvima redovno se ocjenjuje.		- Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem - Uvid u reviziju

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
4.1.11 A	Stomatološka ordinacija/ustanova poduzima redovnu procjenu sistema upotrebe, evidencije, čuvanja lijekova i medicinskih sredstava radi prepoznavanja rizika sigurnosti pacijenata i provođenje promjena u sistemu radi rješavanja identificiranih rizika.	<i>Poznati ili potencijalni rizici povezani s upravljanjem lijekovima i medicinskim sredstvima se unose u Registar rizika organizacije. Rizici mogu uključivati: neovlašten pristup lijekovima i medicinskim sredstvima, blokovima za recept, greškama koje se odnose na propisivanje lijekova, prenos, isporuku i čuvanje lijekova, interakcije lijekova, nedostatak usklađenosti sa zahtjevima skladištenja.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u reviziju - Opservacija ocjenjivača
4.1.12 C	Član stomatološkog tima uzima tačnu anamnezu lijekova kad se pacijent pojavi u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi i detaljna anamneza lijekova je dostupna doktoru stomatologije za vrijeme tretmana pacijenta.	<i>Stomatološka ordinacija/ustanova ima usaglašen obrazac ili anketni upitnik koji se koristi u praksi za dobivanje i bilježenje svih lijekova koje pacijent trenutno uzima ili je uzimao unazad 6 mjeseci. Bilježe se bilo kakve alergije na lijekove i prethodne štetne lijekove.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u obrasce - Uvid u kartone pacijenta
4.1.13 C	Stomatološka ordinacija/ustanova posjeduje proceduru za uzimanje anamneze.	<i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine. Procedura opisuje: tko je odgovoran za dobivanje detaljne anamneze lijekova, kada i kako se dobiva i bilježi anamneza lijeka, gdje se bilježe podaci o anamnezi lijeka, kako se informacije ažuriraju i pregledavaju s pacijentom u slijedećim posjetima.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru
4.1.14 C	Za svakog pacijenta se dokumentira najbolja moguća povijest lijekova.	<i>Anamneza lijekova može se bilježiti ručno (papir-stomatološki karton ili dodatak stomatološkom kartonu pacijenta) ili elektronskim putem.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u karton - Intervju s osobljem
4.1.15 C	Stomatološka ordinacija/ustanova osigurava da se lijekovi distribuiraju i skladište na siguran način i u skladu s uputama proizvođača, zakonodavstvom, naredbama nadležnih ustanova i operativnim direktivama.	<i>Rizici povezani sa sigurnim skladištenjem i sigurnom distribucijom lijekova redovito se kontrolišu i preispituju.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u reviziju skladišta lijekova - Pregled izvještaja o incidentima vezanim za skladištenje i distribuciju ili opskrbu sa lijekovima
4.1.16 C	Uspostavljen je sistem za zbrinjavanje neiskorištenih, neželjenih lijekova te lijekova sa isteklim rokom trajanja i taj sistem se redovno kontroliše.		<ul style="list-style-type: none"> - Revizija zbrinjavanja neiskorištenih, neželjenih i isteklih lijekova i primjerenost metode odlaganja - Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
4.1.17 C	Identificirani su lijekovi visokog rizika u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi i osigurano je njihovo sigurno skladištenje, propisivanje, izdavanje i primjena u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi.		<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u liste lijekova - Intervju s odgovornom osobom
4.1.18 C	Redovno se pregledavaju rizici za skladištenje, propisivanje, izdavanje i primjenu lijekova visokog rizika u stomatološkoj ordinaciji/ustanovi.	<p><i>Određeni lijekovi imaju visok rizik od ozbiljne štete ili smrti ako se ne koriste pravilno. Primjeri lijekova visokog rizika koji se koriste u stomatološkim ordinacijama/ustanovama uključuju: antimikrobne lijekove, opioide i analgetike, intravensku sedaciju. Stomatološki tim identificira sve rizične lijekove koji se koriste u praksi i uspostaviti sistem kako bi se sveli na najmanju moguću mjeru rizici povezani sa skladištenjem, propisivanjem, pripremom i primjenom ovih lijekova. Preporučuje se da provođenje procjene za svaki lijek visokog rizika i u plan poboljšanja kvalitete uključiti sve radnje identificirane za smanjenje rizika. Potrebno je ujedno osigurati da su članovi stomatološkog tima obučeni u postupcima praćenja lijekova visokog rizika i upravljanja bilo kakvim incidentima, nezgodama ili štetnim događajima povezanim s njihovom upotrebom.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u listu popisanih rizika - Intervju s osobljem
4.1.19 C	Doktor stomatologije informira pacijente o mogućnostima upotrebe lijekova i medicinskih sredstava, koristima i mogućim rizicima upotrebe istih.	<p><i>Doktor stomatologije pruža pacijentima informacije vezane za tretman i sve lijekove i medicinska sredstva koja se primjenjuju, uključujući mogućnosti liječenja, koristi i moguće rizike upotrebe istih.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem

POGLAVLJE 5.
Identifikacija i podudaranje pacijenta s postupkom

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

5.1. Podudaranje pacijenata s postupkom				
Standard	Izjava	Reference		
5.1	Razvoj, primjena i redoviti pregled efikasnosti sistema identifikacije pacijenta, uključujući pridružene politike, postupke i / ili protokole koji: <ul style="list-style-type: none"> - definiraju odobrene identifikatore pacijenta, - zahtijevaju najmanje tri odobrena identifikatora pacijenta prilikom registracije ili prijema, - zahtijevaju najmanje tri odobrena identifikatora pacijenta kada se pruža usluga liječenja ili druge usluge, - zahtijevaju najmanje tri odobrena identifikatora pacijenta kad god se provodi klinička predaja. 	<i>Zakon o sistemu poboljšanja kvalitete, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu, SN FBiH 59/05, 52/11 i 6/17</i> <i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i> <i>Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12</i>		
	Uputstvo			
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu	
5.1.1 C	Redovno se koristi sistem identifikacije pacijenata na razini cijele organizacije stomatološke ordinacije/ustanove.	<i>Pacijente treba ispravno identificirati u svakoj točki kontakta sa stomatološkom ordinacijom/ustanovom.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opservacija ocjenjivača - Intervju s osobljem 	
5.1.2 C	Postoji procedura za identifikaciju pacijenata.	<i>Procedura opisuje kako se pacijenti pravilno identificiraju prije nego što se podvrgnu liječenju, uključujući dogovorene pacijente i planirane pretrage, savjetovanja, preglede i neplanirano ili hitno liječenje. Osigurava se korištenje najmanje tri odobrena identifikatora pacijenta za potvrđivanje identiteta novih i postojećih pacijenata po dolasku na ordinaciju u svakoj prilici.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u proceduru - Intervju s osobljem - Uvid u listu identifikatora 	

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
<p>5.1.3</p> <p>C</p>	<p>Postoje definisani identifikatori za identifikaciju pacijenata i koriste se minimalno tri za identifikaciju.</p>	<p><i>Preporučuje se odabir identifikatora sa sljedećeg popisa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ime pacijenta (obitelj i imena),</i> - <i>datum rođenja,</i> - <i>adresa,</i> - <i>spol,</i> - <i>broj lične karte,</i> - <i>broj zdravstvene legitimacije.</i> <p><i>Poboljšani identifikatori pacijenata su informacije koje su prihvaćene u praksi i koje mogu koristiti za prepoznavanje pacijenta kada mu se pruži stomatološka usluga.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u listu identifikatora

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

5.2. Stomatološki karton			
Standard	Izjava	Reference	
5.2	Stomatološki karton svakog pacijenta je dobro organizovan i čitak i sadrži sve relevantne i tačne podatke koji su u vezi sa pacijentima.	Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12 Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12	
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
5.2.1 C	Stomatološki karton (u štampanom ili elektronskom obliku) otvara se za svakog pacijenta u stomatološkoj ambulanti i uredno vodi za svaki pregled, čitki su i pregledni.		- Uvid u kartone - Intervju s osobljem
5.2.2 C	Stomatološki karton pacijenta ima navedene tražene podatke.	<i>Traženi podaci uključuju najmanje sljedeće: ime i prezime pacijenta, ime jednog od roditelja, adresu stanovanja, datum rođenja, jedinstveni matični broj, broj ličnog identifikacijskog dokumenta.</i>	- Uvid u kartone
5.2.3 C	Stomatološki karton pacijenta uključuje sve kliničke informacije vezane za pacijenta:	<i>Kliničke informacije su: istorija bolesti, status zuba, rendgenski snimci, informisani pristanak pacijenta te najbitnije informacije iz nalaza i mišljenja od strane specijalista, laboratorijskih nalaza, otpusnih lista iz bolnice.</i>	- Uvid u kartone
5.2.4 C	Stomatolog obavezno u karton unosi informacije o alergijama, faktorima rizika, postojećim hroničnim i/ili hematološkim oboljenjima, lijekovima, imunizacijama, socijalnoj i porodičnoj anamnezi i anamnezi prethodnih bolesti.	<i>Naročito jasno se označava alergija na anestetička sredstva i lijekove te bilo koja stanja koja mogu uticati na stomatološki tretman.</i>	- Uvid u kartone

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

5.3. Povjerljivost podataka			
Standard	Izjava		Reference
5.3	Članovi stomatološkog tima obezbjeđuju povjerljivost svih podataka o zdravlju pacijenata u skladu sa pisanim dokumentom stomatološke ordinacije/ustanove.		Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12 Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
5.3.1 C	Stomatološki tim ima pisanu Politiku o tretiranju ličnih zdravstvenih informacija pacijenata.	<i>Politika je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u politiku - Intervju s osobljem
5.3.2 C	Članovi stomatološkog tima su upoznati sa zahtjevima povjerljivosti i shvataju da je kršenje povjerljivosti prekršaj.		<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

5.4. Klinička predaja			
Standard	Izjava		Reference
5.4	Razvoj i primjena organizacijskog sustava za strukturiranu kliničku predaju koja je relevantna za zdravstvenu zaštitu i specijalnosti, uključujući dokumentiranu politiku, postupke i/ili protokole, dogovorene alate i vodiče.		Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva, SN FBiH 37/12 Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
5.4.1 C	Kliničku politiku primopredaje kao i proceduru primopredaje koristi osoblje stomatološke ordinacije/ustanove i redovito ih se prati.	<i>Politika i procedura su napisane/revidirane u zadnje tri godine.</i>	- Uvid u politiku - Uvid u proceduru
5.4.2 C	Klinička primopredaja treba se poduzeti za svaku situaciju kada postoji sučelje između različitih pružatelja stomatoloških usluga prema proceduri.	<i>Stomatološki tim identificira situacije u kojima se dešava klinička primopredaja, a može se dogoditi između:</i> - <i>stomatologâ unutar stomatološke prakse ili unutar specijalista različitih oblasti stomatologije,</i> - <i>stomatologa i ostalih zdravstvenih djelatnika ili stomatologa izvan stomatološke ordinacije/ustanove, na primjer liječniku opće prakse ili parodontologu,</i> - <i>• stomatologa i pacijenta kada pacijentima pružaju informacije o održavanju vlastitog oralnog zdravlja nakon određenog postupka, na primjer nakon vađenja zuba. Važno je osigurati da sve bude prikladno, informacije o liječenju pacijenata dokumentirati na standardizirani način. To je posebno važno tamo gdje će se vjerovatno doći do promjene stomatologa za stomatološkog pacijenta. Potrebno je razmotriti strukturu kliničkog postupka primopredaje i potrebne kritične informacije prilikom prijenosa odgovornosti liječenja.</i>	- Uvid u proceduru - Intervju s osobljem

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
5.4.3 C	Postoji standardizirani i strukturirani format obrasca za primopredaju pacijenta.	<i>Korištenje standardiziranog i strukturiranog formata poboljšava sigurnost stomatološke usluge pacijentima i povećava vjerojatnost da će se kritične informacije točno prenijeti i postupiti prema njima. U maloj stomatološkoj praksi, ovo može biti izjava koja opisuje kako i kada stomatolozi komuniciraju jedni s drugima ili s drugim stomatologima/zdravstvenim radnicima tijekom kliničke predaje. U velikim stomatološkim ordinacijama/ustanovama preporučuje se razviti ili pregledati politike, postupke ili protokole.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvid u obrasce - Uvid u protokol primopredaje - Intervju s osobljem
5.4.4 A	Stomatološka ordinacija/ustanova redovito provodi procese evaluacije i praćenja za kliničku primopredaju.	<i>Za praćenje upotrebe postupka za kliničku primopredaju unutar stomatološke ordinacije/ustanove, preporučuje se: osposobiti članove stomatološkog tima tako da se razumiju prilikom kliničke primopredaje. Standardizirani format se koristi, pregledaju se stomatološki zapisi kako bi se osigurala usklađenost preporuke s postupkom primjene klinike, razgovarati o rezultatima pregleda s članovima stomatološkog tima.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem - Uvid u proceduru evaluacije i praćenja
5.4.5 A	Sprovodi se: nadgledanje i ocjenjivanje dogovorenih strukturiranih postupaka primjene kliničkih predaja prema proceduri.	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Redoviti pregled lokalnih procesa temeljenih na trenutnoj najboljoj praksi u suradnji s kliničarima, ostalim stomatološkim osobljem i pacijentima,</i> - <i>poduzimanje aktivnosti na poboljšanju kvalitete i djelovanje na problemima utvrđenim iz pregleda kliničkih predaja,</i> - <i>izvještavanje o rezultatima kliničkih pregledi primopredaje na izvršnoj razini upravljanja.</i> <p><i>Procedura je napisana/revidirana u zadnje tri godine.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Intervju s osobljem - Uvid u ocjenu strukturiranih postupaka

POGLAVLJE 6.

Standardizacija zubotehničkog laboratorija u sklopu stomatološke ordinacija/ustanove

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

6.1. Zubotehnički laboratorija			
Standard	Izjava		Reference
6.1	Stomatološka ordinacija/ustanova za zubotehničkim laboratorijem u sklopu ustanove ispunjava sve zakonski propisane uslove za obavljanje djelatnosti zubotehničkog laboratorija.		<i>Zakon o stomatološkoj djelatnosti, SN FBiH 37/12</i> <i>Pravilnik o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama, SN FBiH 5/20</i> <i>Pravilnik o uvjetima u pogledu prostora, opreme i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje privatne prakse u zdravstvenoj djelatnosti, SN FBiH br. 30/00 i 36/01</i>
	Uputstvo		
Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
6.1.1 C	Zubotehnički laboratorij organizovan u sastavu stomatološke ordinacije/ustanove ispunjava zakonske uslove.	<i>U prostor za prijem materijala i stranaka od najmanje 6m2 površine, odvojen prostor za nečiste poslove od najmanje 8m2 površine, prurčno skladište za lako zapaljivi i drugi materijal, odgovarajući ormar sa ugrađenim odvodom za ventilaciju.</i>	- Opservacija ocjenjivača
6.1.2 C	Prostorije zubotehničkog laboratorija su fizički odvojene od prostora stomatološke ordinacije/ustanove.		- Opservacija ocjenjivača
6.1.3 C	Zubotehnički laboratorij posjeduje propisanu potrebnu opremu neophodnu za obavljanje djelatnosti zubotehničkog laboratorija.	<i>Opremu čine: zubotehnički radni stol sa mikromotorom, usisivačem, lupom, osvjetljenjem, puhaljkom i plamenikom, kompresor, sudoper, hladionik, ormar za odlaganje modela, ormar sa pretincima za zube, pult za odlaganje aparata, termo nož, paralelometar, artikulatork, preciznu vagu, termalna posuda za vosak.</i>	- Opservacija ocjenjivača
6.1.4 C	Zubotehnički laboratorij u sklopu stomatološke ordinacije/ustanove ima prostor gipsaonice koji ispunjava propisane uslove za obavljanje poslova gipsaonice koja uključuje potrebnu opremu.	<i>Potrebna oprema je: silos za sedru, silos za uložnu masu, silos za kivete, vibrator, obrezivač sedre, aparat za paralelno separiranje sedrenih batrljaka, vakumski mješač sedre, aparat za paralelno postavljanje kočica u odljev, aparat za izbijanje sadržaja iz kivete, aparat za pjeskarenje, aparat za elektrolitsko poliranje, aparat za poliranje, dvostruki sudoper sa pultom, pult za aparate.</i>	- Opservacija ocjenjivača

STANDARDI ZA STOMATOLOŠKU DJELATNOST

Kriterij	Izjava	Uputstvo	Dokazi za ocjenu
6.1.5 C	Za obavljanje poslova polimerizacije u sklopu zubotehničkog laboratorija nalazi se propisana oprema.	<i>Propisana oprema: aparat za polimerizaciju faseta, kompresor, aparat za polimerizaciju proteza, aparat za ispiranje voska, hidrauličnu presa, lonac pod pritiskom, sudoper, napa, pultovi za čuvanje aparata i opreme.</i>	- Opservacija ocjenjivača
6.1.6 C	Stomatološka ordinacija/ustanova sa zubotehničkim laboratorijem ima pisanu proceduru o slanju i prijemu otisaka, planiranju zajedničkih radova i sistem identifikacije pacijenta sa vrstom rada.	<i>Procedura je napisana/revidirana u adnje tri godine.</i>	- Uvid u proceduru